

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry.
c/o Tapani Saimovaara

phly@phly.fi
www.phly.fi

Lahden kaupunki, yleiskaavoitus

Asia: Muistutus Villähteen asemanseudun kaavarunkoehdotuksesta, asianumero 216/2021

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys (PHLY) on BirdLife Suomen alueellinen jäsenyhdistys Päijät-Hämeessä. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää lintuharrastusta ja -tutkimusta, luonnon- ja ympäristösuojelua sekä kestävä kehitystä.

PHLY on tutustunut 7.5.2025 päivitettyyn Villähteen asemanseudun kaavarunkoehdotukseen ja sen lähtöaineistoihin. Yhdistys lausuu niistä seuraavaa.

Yleistä

PHLY pitää kaavarunkoehdotusta pääosin onnistuneena. Mittavaa rakentamisesta ja muita maankäytön muutoksia ei ole osoitettu laajimmille metsäalueille, joilla on huomattava linnustollinen suojeluarvo Salpausselän eteläpuolisella peltovaltaisella alueella. Myös ekologiset yhteydet on otettu kaavarungossa huomioon.

Kaavaehdotuksen merkittävimpana puutteena on se, että alueella ei ole tehty kaavaa valmisteltaessa linnusto- ja luontoselvityksiä. Ainoa kaava-alue käsittelyä linnustaselvitys on vuodelta 2006, tiedoiltaan siis varsin vanhentunut. Kaavarungon linnustaselvityksenä on käytetty vuonna 2018 valmistunutta Nastolan lintualueiden kartoitusta, joka ei kohdistunut kaava-alueelle, vaan keskittyi kaikkein arvokkaimpiin Nastolan puolen lintualueisiin.

Puutteelliset lähtötiedot näkyvät kaavaselostuksessa, jossa mainitaan koko kaava-alueelta ainoastaan kaksi uhanalaista lintulajia, valkoselkätikka ja helmipöllö. Lahden luonnonsuojeluohjelman luonnoksessa (30.5.2023) mainitaan kolme muuta uhanalaista lintulajia, vaikka ohjelmassa esitellään alueelta vain yksi metsäkohde. Luonnonsuojeluohjelman tietoja ei ole otettu kaavassa huomioon. PHLY:n havaintoarkistossa (www.tiira.fi) kaava-alueelta on pesimäaikaisia tietoja useasta muustakin uhanalaisesta lintulajista.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Näin ei ole menetelty Villähteen asemanseudun kaavarunkoehdotusta valmisteltaessa luontoselvitysten osalta.

Hevossuonmäen alue

Luonnonsuojeluohjelman luonnoksessa mainittu kohde on kaava-alueen eteläosassa sijaitseva Hevossuonmäen metsäalue. Alue on osoitettu itäisintä kulmaa lukuun ottamatta kaavassa lähivirkistysalueeksi (V). Noin neliökilometrin laajuinen metsäalue on vanhoista hakkuujäljistä huolimatta hyvin säilynyttä metsää, jolla on huomattavia suojeluarvoja. Alueen pesimälinnuista hiirihaukka, pyy sekä töyhtötiainen ovat vanhojen metsien uhanalaisia lintuja. Alueen linnustoa ei ole tarkoin tutkittu, ja siellä saattaa elää muitakin uhanalaisia lintulajeja. Yhtä laajoja hyvin säilyneitä metsäalueita on Lahdessa enää muutama.

PHLY pitää hyvänä sitä, että Hevossuonmäen alue on varattu virkistyskäyttöön (pieni osa luo-alueetta), eikä sitä ole osoitettu rakentamisalueeksi. Linnustoarvojen ja muiden luontoarvojen puolesta oikea kaavamerkintä olisi kuitenkin luonnonsuojeluohjelman mukainen SL. Suojelumerkintä ei estä virkistyskäyttöä, eikä mahdollisten virkistysreittien rakentamista. Reitit ja muut palvelurakenteet voidaan ratkaista suojelualueelle laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Alueen perustaminen luonnonsuojelualueeksi turvaisi parhaiten kaavaselostuksessa mainitut tavoitteet: *alue säilyy luonnontilaisena viheralueena.*

Vaatimukset

Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys esittää, että Hevossuonmäen alueelle perustetaan luonnonsuojelualue. Alueen kaavamerkinnäksi (V, luo) muutetaan SL. Virkistysreitit voidaan toteuttaa alueelle laadittavan hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.

Muuta

PHLY tarjoaa mielellään apua kaavojen laatimista varten. Yhdistyksellä on runsaasti ajantasaista tietoa Lahden kaupungin linnustosta ja hyvän yhteysverkon ansiosta muistakin luontoarvoista.

Pienenä kaavarunkoehdotukseen liittyvänä yksityiskohtana mainittakoon, että kaavaselostuksen luonnoksessa käsitellään monessa kohdassa kaavamerkintää VL. Kaavakartassa se on korvattu merkinnällä V.

Asikkalassa 6. päivänä heinäkuuta 2025

Päijät-Hämeen lintutieteellisen yhdistys

Tapani Saimovaara
Puheenjohtaja